

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

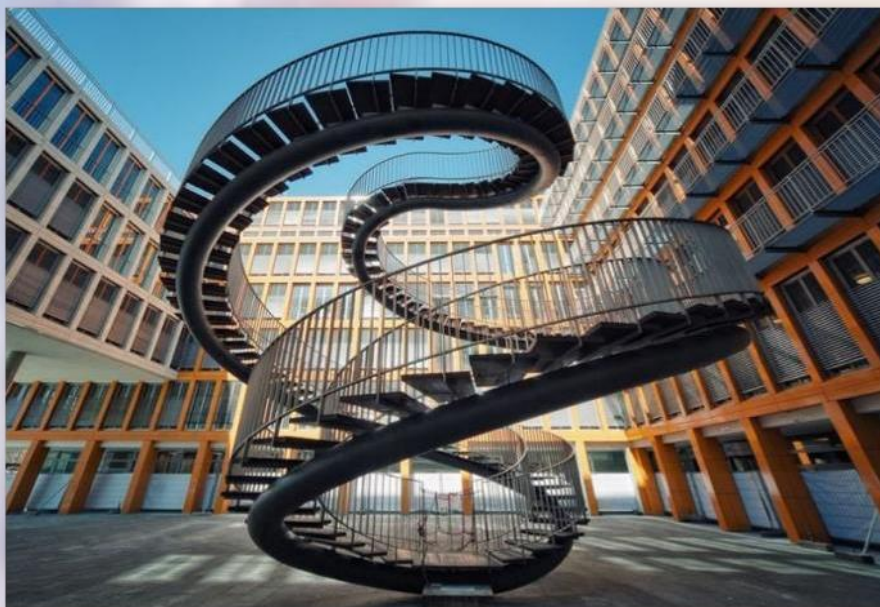
«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ – ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і
літератури. Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ

Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

**«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ –
ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»**

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і літератури.
Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

УДК 80:17.022.1

ББК 80

Ц 65

Організатори конференції – кафедра світової літератури, кафедра теорії і практики англійської мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Голова оргкомітету конференції –

Ю.Д. Бойчук – проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України

Науковий керівник конференц-проекту –

С.К. Криворучко – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури, координатор з наукової роботи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Члени оргкомітету:

Л.В. Гармаш – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури;

К.Ю. Голобородько – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка;

І.І. Дорожко – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри психології;

С.Т. Золотухіна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи;

І.І. Костікова – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики англійської мови;

А.Г. Козлова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури;

М.М. Журенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри світової літератури;

І.В. Разуменко – кандидат філологічних наук, професор кафедри світової літератури

Секретарі: О.О. Атанова, Л.О. Корнієнко, Т.М. Тихоненко, В.К. Четверик

«Ціннісні орієнтири в мистецькому просторі – індивід і соціальний контекст»: Програма і тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (9 квітня 2020 року). Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 106 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (Протокол № 2 від 11.03.2020)

Тези доповідей конференції, основними темами якої є обговорення системи художніх інтересів письменників / носіїв мови, які впливають на інтелектуальні, моральні, емоційні пласти ідей, конфліктів, героїв / мовленнєвих актів та формують **ціннісні орієнтири** авторів, напрямів, спільноти. На засадах психологічної та аналітичної інтерпретації автори звертають увагу на внутрішні конфлікти героїв у обставинах, що формують варіативність психодрами. Це дозволяє встановити процеси засвоєння / заперечення норм культури, соціальних цінностей персонажів, що висвітлюють вплив спільноти на психіку індивіда, його рефлексію і дозволяють вибрати типи дій суб'єкта / об'єкта у мові, літературі, кіно, мистецтві, психології, соціології, педагогіці, методиці.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти та вчителів загальноосвітніх шкіл.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Маєвська Й. НОМО LOCALIS – ВЗАЄМОВІДНОШЕННЯ ГЕРОЇВ РОМАНІВ СЕРГІЯ ЖАДАНА ІЗ «МІСЦЕМ» В КОНТЕКСТІ ГЕОПОЕТИКИ	57
Мартыненко Б.В., Стрелец К.В. МЕТАФОРИЧЕСКИЙ СТРОЙ «СЛОВА О ПОЛКУ ИГОРЕВЕ»	58
Марченко Т.М. ДИНАМИКА ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТИРОВ В АНГЛИЙСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА	59
Мацевко-Бекерська Л.В. КОНЦЕПТ ПАМ'ЯТІ В ЦІННІСНІЙ ПАРАДИГМІ ЮСТЕЙНА ГОРДЕРА	59
Моклиця М.В. ПСИХОАНАЛІЗ ЯК МЕТОД ДЕКОНСТРУКЦІЇ	61
Молоченко І.А. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗАСОБАМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ	62
Москвич Ю.В. ХУДОЖНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ГАРМОНІЙНОГО СВІТОСПРИЙНЯТТЯ У СТУДЕНТІВ	63
Ольховська А.С. ОСОБЛИВОСТІ УПРОВАДЖЕННЯ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ ДО ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ	64
Павленко Ю.Ю. ВНУТРІШНІЙ КОНФЛІКТ ГЕРОЇВ ДЖ. ГРІНА: СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ (НА МАТЕРІАЛІ «У ПОШУКАХ АЛЯСКИ», «ЧЕРЕПАХИ АЖ ДОНИЗУ»)	65
Павлюк Х.Б. «ФІЛОЛОГІЧНА» ПОЕЗІЯ ФРІДЕРІКЕ МАЙРЕКЕР: У ПОШУКАХ ОСОБИСТОГО ПРОСТОРУ ЛІРИЧНОГО «Я»	66
Паульс В.О. ПОЄДНАННЯ МЕЛОДІЇ ТА СИМВОЛУ У ВІРШІ «ЗАБУТТЯ» СТЮАРТА МЕРРІЛЯ	67
Погорелова Н.И. КОНЦЕПТЫ СВОБОДЫ/НЕСВОБОДЫ КАК ОСНОВНЫЕ ЦЕННОСТНЫЕ ОРИЕНТИРЫ В «КОЛЫМСКИХ РАССКАЗАХ» В.Т. ШАЛАМОВА	68
Поддубная Ю.А. ПРОБЛЕМА КОНФОРМИЗМА В ТВОРЧЕСТВЕ АЛЬБЕРТО МОРАВИА	69
Поденко О.Ю. ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА У САТИРИЧНІЙ КАЗЦІ ЛЕОНІДА ФІЛАТОВА «ЗОЛУШКА ДО И ПОСЛЕ»	70
Приходько В.С., Линченко Н.Ю. Б.Л. ПАСТЕРНАК – ПЕРЕВОДЧИК ПОЭЗИИ ДЖ. КИТСА	71
Прушковська І.В. СОЦІАЛЬНІ КОНТЕКСТИ В ТУРЕЦЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ	72

5. Rybicka E. Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich. Kraków, 2014.

МЕТАФОРИЧЕСКИЙ СТРОЙ «СЛОВА О ПОЛКУ ИГОРЕВЕ»

Мартыненко Б.В., Стрелец К.В. (Харьков)

«Слово о полку Игореве» отличается необычной насыщенностью метафорическими средствами. Проблема метафоризации в древней литературе и в «Слове» основательно освещается в трудах А.А. Потебни, В.П. Андриановой-Перетц, Д.С. Лихачева.

Следует отметить, что и традиционные метафоры-символы, и подобные постоянные метафоры в значительной степени переосмыслены автором «Слова», наполнены новым содержанием. Так, соколиной охоте уподобляется игра Бояна: десять соколов – пальцы, стадо лебедей – струны. Битва на Немиге сравнивается с молотьбой, однако этот символический образ получает конкретизацию за счет указания на процесс молотьбы: снопы стелют головами, молотят цепями булатными, веют душу от тела. Подобные развернутые многокомпонентные метафоры характерны для «Слова».

Особый интерес представляют новые метафоры, которые характеризуют автора «Слова о полку Игореве» как талантливого поэта и смелого новатора. Совершенно оригинальной выглядит характеристика воинов Всеволода – курян: под трубами повиты, под шлемами взлелеяны, концом копья вскормлены. К числу новых следует отнести и такие метафоры: кричат телеги в полночи, тоска разлилась по Русской земле, печаль обильная потекла посреди земли Русской, копья поют и т.п.

В самостоятельный разряд следует выделить метафоры-гиперболы, которыми автор широко пользуется: Святослав Киевский притоптал холмы и овраги, возмутил реки и озера, иссушил потоки и болота; Всеволод может Волгу веслами расплескать, а Дон шлемами вылить; Святослав за ночь из Киева дорыскивал до Тмуторокани и т.д.

В произведении много метафор-олицетворений, метафор-метонимий, метафор-перифразов. Все это свидетельствует о богатой творческой фантазии и уникальном поэтическом даровании автора.

